

*Oponent: doc. Ing. Rastislav Kotulič, PhD.,
Prešovská univerzita v Prešove, Fakulta manažmentu, ekonomiky a obchodu,
Konštantínova 16, 080 01 Prešov*

OPONENTSKÝ POSUDOK NA HABILITAČNÚ PRÁCU ING. MARTINA ROVNÁKA, PHD.

Ing. Martin Rovňák, PhD. k habilitačnému konaniu predkladá na obhajobu habilitačnú prácu na tému „**Analytický pohľad na manažment a financovanie projektov zameraných na ochranu životného prostredia v kontexte regionálneho rozvoja**“.

Autor v širšom kontexte komplexne hodnotí manažmentu a financovanie projektov zameraných na ochranu životného prostredia z najvýznamnejších nadnárodných a národných environmentálne zameraných podporných schém, ktoré boli na Slovensku implementované v programovom období 2014-2020 s cieľom poukázať na vplyv a dopad ich implementácie na nivelizáciu regionálnych disparít.

1. AKTUÁLNOSŤ PRÁCE

Téma ochrany životného prostredia získava stále viac pozornosti. Dopyt po nej neustále narastá, pričom sa úzko prepája so samotným hospodárstvom krajiny. Spoločnosť prechádza do novej dimenzie ekonomiky, ktorá reaguje na vývoj v oblasti životného prostredia, na potreby šetrenia surovinovými zdrojmi a energiami a správa sa zodpovedne k udržateľnosti kvality života. Z tohto aspektu je možné tému habilitačnej práce považovať za aktuálnu.

V neposlednom rade jej aktuálnosť potvrdzuje aj fakt, že náprava škôd spôsobených na životnom prostredí je neustále finančne náročnejšia. Aktivita, ktorých cieľom je zabezpečiť udržateľnosť životného prostredia, majú nekomerčný charakter a z tohto dôvodu sú i zdroje na financovanie environmentálnych projektov veľmi obmedzené.

Habilitačná práca potvrdzuje porozumenie autora a jeho odbornosť v riešenej problematike, autor preukazuje znalosť literatúry a súčasných trendov v dotknutej oblasti a prináša nové myšlienky a perspektívy.

2. SPLNENIE SLEDOVANÝCH CIEĽOV

Hlavným cieľom habilitačnej práce bolo komplexne zhodnotiť manažment a financovanie environmentálnych projektov podporovaných z najvýznamnejších finančných schém verejných

zdrojov, ktoré boli na Slovensku (v rámci jednotlivých krajov a okresov) implementované v programovom období 2014-2020. Toto programové obdobie si autor vybral zámerne z dôvodu, že ide o ostatné, z časového hľadiska (takmer) naplnené programové obdobie, kedy Slovensko čerpalo finančnú podporu z európskych štrukturálnych a investičných fondov Európskej únie.

Za účelom dosiahnutia daného cieľa bolo stanovených 6 parciálnych cieľov a 8 výskumných hypotéz, ktoré vytvorili istú postupnosť a gradáciu skúmania riešenej problematiky.

Vďaka výsledkom precízneho výskumu považujem výsledky, ale i celkové závery habilitačnej práce, za presvedčivé a stanovené ciele za splnené.

3. VHODNOSŤ POUŽITIA ZVOLENÝCH METÓD

Autor vo svojej habilitačnej práci použil všeobecné teoretické metódy (metódu analýzy a syntézy, indukcie a dedukcie, pozorovania a abstrakcie) ale i špecifické teoretické metódy (ako napr.: metóda komparácie a analógie, matematicko-štatistické metódy).

So zámerom získať prehľad a informácie relevantné k téme habilitačnej práce autor realizoval výskum upriamený na komplexné hodnotenie regionálnych disparít z ekonomického i environmentálneho hľadiska na národnej úrovni. Pre overenie platnosti hypotéz na základe vybraných indikátorov skúmal kvalitu životného prostredia na úrovni NUTS 3, ako aj mieru ekonomického resp. hospodárskeho rozvoja regiónov na rovnakej regionálnej úrovni. Sekundárne údaje autor získal z dostupných databáz.

Vzhľadom k heterogenite vybraných indikátorov, pre zabezpečenie priestorovej komparácie autor vhodne využil metódu komplexného hodnotenia pomocou rôznorozmerných hodnotiacich ukazovateľov. Pre analýzu súvislostí medzi mierou rozvoja územia a mierou podpory územia boli použité neparametrické korelačné analýzy.

Vyzdvihnúť by som chcel realizovanú geoanalýzu, kde autor na mapovom podklade Slovenskej republiky vizualizuje priestorové rozloženie implementovaných environmentálnych projektov na úrovni okresov Slovenska. Následný mapový prekryv s mapou environmentálnej regionalizácia Slovenska má vysokú výpovednú hodnotu a potvrdzuje zistenia autora, že celkový počet získaných (schválených) projektov nesúvisí resp. nekorešponduje s environmentálnym stavom regiónu (okresu).

Uplatnené vedecké metódy môžeme považovať za vhodné a efektívne použité vzhľadom k stanovenému hlavnému cieľu habilitačnej práce.

4. DOSIAHNUTÉ VÝSLEDKY A PRÍNOS PRE ĎALŠÍ ROZVOJ VEDY A PRE PRAX

Predložená habilitačná práca reprezentuje pohľad na manažment a financovanie environmentálnych projektov z verejných zdrojov v kontexte regionálneho rozvoja. Okrem teoretického prehľadu predkladanej problematiky a pohľadu na súčasný stav poznania autor vhodne interpretuje získané výsledky a identifikuje otázky a oblasti skúmania. Na základe spracovaných teoretických poznatkov a empirického základu, ktorý habilitačná práca poskytuje, je možné navrhnúť nové trendy smerovania ďalšieho výskumu. Ten môže v budúcnosti priniesť nové poznatky a prispieť k posunu vedeckého poznania.

Predloženú habilitačnú prácu je možné vnímať aj ako východisko pre tvorbu nových vedeckých štúdií, ktoré by prehĺbili a rozšírili stav poznania v oblasti manažmentu environmentálnych projektov.

Autor demonštroval dobrú erudíciu v zhodnotení získaných informácií a samotná habilitačná práca obsahuje výsledky vlastných porovnávaní, ktorých možnosť využitia v hospodárskej praxi je pomerne vysoká.

5. FORMÁLNA ÚPRAVA PRÁCE, PRIPOMIENKY A POZNÁMKY K PRÁCI

Predložená habilitačná práca je spracovaná na požadovanej úrovni a je písaná zrozumiteľne a prehľadne.

Práca má rozsah 151 strán, je rozdelená do piatich kapitol, ktoré sú tematicky zamerané na: (1) prehľad o súčasnom stave riešenej problematiky, (2) cieľ a metodiku práce, (3) hodnotenie manažmentu a financovanie environmentálnych projektov vybraných podporných schém, (4) návrhy a odporúčania na zlepšenie súčasného stavu a (5) prínosy habilitačnej práce. Práca disponuje dostatočne širokým spektrom relevantnej vedeckej a odbornej literatúry. Napriek tomu vidím isté malé rezervy práce po obsahovej a formálnej stránke, ktoré ale neznižujú môj celkový pozitívny dojem.

Protokol o kontrole originality konštatuje, že práca má 29,05 percentuálny podiel textu, ktorý má prekrytie s indexom prác korpusu CRZP (prevažne v teoretickej časti). Okrem prekryvov uvedených v protokole som nezistil skutočnosť, ktorá by protokol dopĺňala.

6. OTÁZKY K RIEŠENEJ PROBLEMATIKE

Pri obhajobe habilitačnej práce prosím autora zaujať stanovisko k nasledovnému:

1. Aké kritéria ste uplatňovali pri výbere environmentálnych projektov resp. jednotlivých podporných schém?

2. V habilitačnej práci na str.63 uvádzate, že analyzované projekty ste vyberali z troch najvýznamnejších nadnárodných a jednou národnou schémou financovania projektov na ochranu životného prostredia. Do celkového počtu analyzovaných projektov teda patrili automaticky všetky implementované projekty z uvedených podporných schém, alebo ste robili ich selekciu?
3. Analyzovaný súbor tvorilo celkovo 2661 implementovaných projektov. Považujete tento súbor za konečný počet, alebo ide o vzorku, resp. výberový súbor?
4. Akú stratégiu pri využívaní finančnej pomoci z fondov EÚ zameraných na ochranu životného prostredia by ste odporúčali zvoliť Slovensku na nadchádzajúce programové obdobie Európskej únie?

7. ZÁVER

Ing. Martin Rovňák, PhD. rieši vo svojej habilitačnej práci aktuálnu a zaujímavú problematiku ohľadom manažmentu a financovania projektov zameraných na ochranu životného prostredia z najvýznamnejších nadnárodných a národných podporných schém, ktoré boli na Slovensku implementované v programovom období 2014-2020 a analyzuje ich vplyv na nivelizáciu regionálnych disparít ako z ekonomického, tak i z environmentálneho hľadiska.

Na základe úspešného priebehu habilitačného konania, ako aj s ohľadom na plnenie stanovených kritérií vedeckou radou Fakulty manažmentu, ekonomiky a obchodu Prešovskej univerzity v Prešove pre habilitačné konanie **odporúčam, aby Ing. Martinovi Rovňákovi, PhD. bol priznaný vedecko-pedagogický titul „docent“ v odbore HaIK „Manažment“.**

V Prešove 23.11.2023

.....

doc. Ing. Rastislav Kotulič, PhD.